

**Geïntegreerde gewasbescherming in de amaryllis
Onderzoekperiode 2005**

Inhoudsopgave

Inleiding

Discussie en Conclusies

Werkwijze en resultaten

Samenvatting

Bijlage 1   Inventarisatie van predatoren in amaryllis

Bijlage 2   Praktijkproef geïntegreerde gewasbescherming in Amaryllis

**Bijlage 3   Gewaswaarnemingen op twee proefbedrijven voor de geïntegreerde
bestrijding in amaryllis**

1 Inleiding

Probleemstelling

Het project Strategie stimuleert invoering van geïntegreerde bestrijding in de sierteelt. De voorbeeldgroep amaryllis van dit project stelt vast dat voor deze gewasgroep nog veel kennis ontbreekt. Belangrijke plaagorganismen zijn de narcismijt, trips en slakken. Onduidelijk is waarom sommige bedrijven wel of geen last hebben van deze plagen. Dit zal voor een deel met hygiëne maatregelen te maken hebben. Maar ook is gebleken dat op sommige bedrijven spontaan voorkomende natuurlijke vijanden in hoge aantallen aanwezig zijn. Deze spontaan optredende natuurlijke vijanden spelen hoogstwaarschijnlijk ook een rol bij de onderdrukking van plagen. Welke natuurlijke vijanden het meest spontaan optreden, en welke de meeste potentie hebben voor de bestrijding van narcismijt en trips, is niet bekend.

In het gewas amaryllis komt het toepassen van geïntegreerde gewasbescherming maar matig op gang. Door problemen met zowel narcismijt als trips en veel mislukte pogingen op praktijkbedrijven in het verleden blijft de omschakeling naar geïntegreerde gewasbescherming in deze teelt achter. Er is wel een gedeelte kennis bij verschillende toeleverende bedrijven maar deze kennis is nog onvoldoende om een goede uitzetstrategie tegen zowel trips als narcismijt voor de amaryllis te kunnen vaststellen.

Slakken zijn een steeds vaker een probleem in de teelt van Amaryllis. De laatste jaren zijn er verschillende chemische slakken middelen verdwenen en de bestrijding wordt dus steeds moeilijker.

Dit jaar is gebleken dat de amaryllis wat betreft de toelating van middelen niet valt onder de bloemisterij maar onder bloembollen onder glas dit betekent dat er geen chemische middelen tegen trips en narcismijt toegelaten zijn in deze teelt.

Doelstelling(en) en afbakening:

Opsporen van potentiële natuurlijke vijanden voor de bestrijding van narcismijt en trips in amaryllis.

Realiseren van een verantwoord bestrijdingssysteem waarbij een kwalitatief hoogstaand product geteeld kan worden, met als doel het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen tot een minimum te beperken.

Te verwachten resultaten:

- lijst van spontaan optredende natuurlijke vijanden in de amaryllisteelt
- lijst van potentiële kandidaten voor de bestrijding van narcismijt en trips
- achtergrondinformatie over aangetroffen natuurlijke vijanden (voor zover bekend)
- Een Strategie om zowel trips als narcismijt effectief te kunnen bestrijden in Amaryllis.
- Duidelijkheid over het bestrijdingseffect van Nemaslug tegen slakken in de teelt van Amaryllis.

2 Werkwijze en resultaten

In de praktijkproef is de bestrijding van slakken door middel van aaltjes niet meer meegenomen. De toepassing van de aaltjes blijkt niet geschikt voor de teelt van amaryllis. Zeker voor de teelt van amaryllis op substraat. Het gewas amaryllis wordt zo droog geteeld dat de aaltjes geen kans hebben. Er is dan ook door de BCO besloten om dit onderdeel uit de proef te schrappen.

De werkwijze en resultaten van de overige proefonderdelen zijn verwerkt in bijlage 1 tot en met 3.

3 Discussie en conclusies

In de proef is gebleken dat de natuurlijke vijand *A. cucumeris* niet voldoende aanslaat in het amaryllis gewas. Deze roofmijt wordt onvoldoende teruggevonden en ook de tripspopulatie lijkt weinig beïnvloed door het inzetten van deze roofmijt in de amaryllis.

Naast de bladroofmijt *A. cucumeris* zijn ook de bodemroofmijten *H. aquileifer* en *H. miles* ingezet. Deze roofmijten bestrijden zowel de narcismijt als de trips onvoldoende in de teelt van amaryllis.

Naast de roofmijten zijn ook de roofwants *Orius* en de roofkever *Atheta coriaria* uitgezet op een van de proefbedrijven. Ook hier blijkt een onvoldoende bestrijdend effect op de trips.

Het lijkt er dus op dat de commercieel verkrijgbare natuurlijke vijanden onvoldoende werken tegen trips en narcismijt in het gewas amaryllis.

In de inventarisatie van de verschillende van spontaan aanwezige natuurlijke vijanden kwam met name de roofmijt *A. barkeri* op veel bedrijven naar voren. Ook door zijn levenswijze, op de grond en tussen de bolrokken lijkt deze roofmijt geschikt voor de bestrijding van narcismijt. Dit zal verder in vervolgonderzoek moeten worden uitgezocht.

4 Samenvatting

Aanleiding

In het gewas amaryllis komt het toepassen van geïntegreerde gewasbescherming maar matig op gang. Door problemen met zowel narcismijt als trips en veel mislukte pogingen op praktijkbedrijven in het verleden blijft de omschakeling naar geïntegreerde gewasbescherming in deze teelt achter. Er is wel een gedeelte kennis bij verschillende toeleverende bedrijven maar deze kennis is nog onvoldoende om een goede uitzetstrategie tegen zowel trips als narcismijt voor de amaryllis te kunnen vaststellen.

Doelstelling(en) en afbakening:

Opsporen van potentiële natuurlijke vijanden voor de bestrijding van narcismijt en trips in amaryllis.

Realiseren van een verantwoord bestrijdingssysteem waarbij een kwalitatief hoogstaand product geteeld kan worden, met als doel het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen tot een minimum te beperken.

Resultaten

In de proef is gebleken dat de natuurlijke vijand *A. cucumeris* niet voldoende aanslaat in het amaryllis gewas. Deze roofmijt wordt onvoldoende teruggevonden en ook de tripspopulatie lijkt weinig beïnvloed door het inzetten van deze roofmijt in de amaryllis.

Naast de bladroofmijt *A. cucumeris* zijn ook de bodemroofmijten *H. Aquileifer* en *H. Miles* ingezet. Deze roofmijten bestrijden zowel de narcismijt als de trips onvoldoende in de teelt van amaryllis.

Naast de roofmijten zijn ook de roofwants *Orius* en de roofkever *Atheta coriaria* uitgezet op een van de proefbedrijven. Ook hier blijkt een onvoldoende bestrijdend effect op de trips.

In de praktijkproef is de bestrijding van slakken door middel van aaltjes niet meer meegenomen. De toepassing van de aaltjes blijkt niet geschikt voor de teelt van amaryllis. Zeker voor de teelt van amaryllis op substraat. Het gewas amaryllis wordt zo droog geteeld dat de aaltjes geen kans hebben. Er is dan ook door de BCO besloten om dit onderdeel uit de proef te schrappen.

In de inventarisatie van de verschillende van spontaan aanwezige natuurlijke vijanden kwam met name de roofmijt *A. barkeri* op veel bedrijven naar voren. Ook door zijn levenswijze, op de grond en tussen de bolrokken lijkt deze roofmijt geschikt voor de bestrijding van narcismijt. Dit zal verder in vervolgonderzoek moeten worden uitgezocht.

Toepassing

Er zal eerst vervolgonderzoek aan de spontaan voorkomende natuurlijke vijanden moeten worden gedaan voordat er voor de telers een bruikbare toepassing kan ontstaan.

Betekenis van het onderzoek voor de praktijk

Er is nu duidelijk dat het uitzetten van de standaard natuurlijke vijanden in amaryllis geen zin heeft. Er zal een vervolg op deze proef moeten komen om uit te zoeken wat de mogelijkheden zijn van een aantal andere natuurlijke vijanden.